

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GOŃCIE CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki
Zagłębia Dąbrowskiego. Cena 3 kop.

CENA PRENUMERATY:
miejscowych i zamiejscowych
Rocznie Rb. 6.—
Półrocznie " 3.—
Kwartalnie " 1.50
Miesięcznie " 50

Adres Redakcji i Administracji Częstochowa Aleja II Nr. 38, telefonu Nr. 50, skrzynka pocztowa Nr. 21.
Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej do 8-jej wieczorem.
Rękopisów redakcja nie zwraca; za artykuły, nie ozdobione i góry ceną, honorariów redakcja wypłacać nie będzie. **Prenumeratę i ogłoszenia** w Częstochowie przyjmują wszystkie księgarnie.
W Warszawie: Biuro Dzienników Ungra, Wierzbowa 8. Dom Handlowy L. i R. Metz i S-ka Krad. Przed. 58.
Krajowe Biuro Ogłoszeń Marszałkowska 116. w Moskwie L. i R. Metz i S-ka, Biuro ogłoszeń I. Buchweitz, w Warszawie Marszałkowska 120, w Sosnowcu W. Badurski, hotel warszawski.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za jeden wiersz lub jego miejsce na 1-szej stronie 30 k., na IV-jej 10 k.
Reklamy i Nekrologja za wiersz 20 k.
Nadesłane za wiersz 50 kop.
Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wyraz.

Reprezentantem „Gońca Częstochowskiego” na terenie i Zagłębie Dąbrowskie jest p. **Wacław Badurski** (Sosnowiec, hotel „Warszawski.”)

Reprezentacją „Gońca Częstochowskiego” na terenie objęta księgarnia pani **Z. Hubickiej** Tamże ogłoszenia do „Gońca Częstochowskiego”.

Prenumeratę na „Gońca Częstochowskiego” i ogłoszenia w Rakowie przyjmuje pan **J. Kolański**.

Prosimy o uregulowanie prenumeraty i należności za ogłoszenia.

Częstochowskie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu I Aleja Nr 11 telefonu Nr 191.

Dyskontuje weksle po możliwie niskiej stopie procentowej.
Wydaje pożyczki na papiery publiczne i asekuruje pożyczki premjowe.
Kupuje i sprzedaje wszelkie waluty zagraniczne po dziennym kursie.
Przyjmuje do inkasa frachty i weksle, na wszelkie miejscowości Królestwa i Cesarstwa.
Wydaje przekazy i akredytywy na Królestwo, Cesarstwo, na zagranicę i na miejscowości kuracyjne.
Przyjmuje kapitały na lokacje a/v, 5 dniowe, kwartalne, półroczne i roczne.

Lekarz-Dentysta S. Gutman
3 Aleja d. Wallgórskiej Nr 53.
Przyjmuje od g. 10 rano do 1 i od 4-8 po poł.
Leczenie, plombowanie, wyjmowanie i czyszczenie zębów. Wstawianie sztucznych zębów na kauczuku i złoce z podniebieniem i bez. System leczenia bez bólu.
409-0-49

Lekarz-Dentysta M. GREJNIEC
I Aleja Nr 10, dom p. Rajcherowej, gdzie skład apteczny p. Neufelda, telefon Nr 108.

Institut gimnastyki i fechtunków St. KIFFERA, w Tivoli
Gabinet masażu gimnastyki leczniczej, leczenie skrzywiń kręgosłupa, łopatek i t. p. 2 Aleja 30.
12-9

TEATR NOWOŚCI (KINEMATOGRAF)
dzisiaj i dni następnych
nadzwyczaj interesujący program.
(Patrz ogłoszenie na str. 4-jej).

Pijcie **STRYCKIE** piwo wszędzie.
KALENDARZYK.
1 Maja.
Wspomina chrześcijańskie: dzień Filipa i Jakóba Apost. jutro Zygmunta Kr. M.
Wszystko święte: godz. 4 m. 33, świątek godz. 7 m. 23.
Przybyło dnia: 7 godzin 16 minut.
Widomości historyczne: 1877. Zdobyte Bajazetu. — 1904. Bitwa pod Yalu.

Aerenthal o kwestji macedońskiej.
„Main” otrzymał od bar. Aerenthala następujące exposé na piśmie w sprawie macedońskiej.
„Kwestja macedońska wchodzi obecnie w nową fazę. Wywiedziona przez mocarstwa europejskie kontrola będzie w przyszłości rozrzucać się na wiele punktów, które dotychczas były wykluczone. Abstrakcyjne obietnice nie zostały jeszcze ostatecznie urzeczywistnione, dlatego trudno jest przesądzać za sprawę ponieważ przedewszystkiem zainteresowane państwo, Turcja nie otrzymała jeszcze od mocarstw europejskich formalnych projektów w sprawie rozciągnięcia reform w Macedonii i dlatego nie mogła jeszcze zająć żadnego stanowiska wobec nich. Uplynie jeszcze dużo czasu zanim osiągnięte zostanie porozumienie w poszczególnych kwestiach, chociaż i dzisiaj już jest pewnikiem,

ĆWICZENIE.
Woda i jej znaczenie w przyrodzie i w życiu człowieka.
Woda jest to mokra cieczka, pojawienie się której na ziemi zaliczamy do czasów przedhistorycznych. Początkowo na ziemi było niezbyt wiele wody, lecz potem, kiedy na rozkaz Stwórcy, został urządzony wszechświatowy potop, stało się na ziemi wody więcej, aniżeli samej ziemi i od tego czasu, nie ściekając nigdzie, pozostaje ona w błotach, jeziorach i morzach. Woda zbiera się tylko w niskich miejscach, na wysokich zaś utrzymać się nie może, ponieważ jest płynna. Jeżeli nalać wodę na wierzchołek góry, to spłynie ona prędko na dół, i dlatego też podnóża gór bywają zawsze otoczone morzami, jeziorami i błotami. Jeżeli nalać ją na pomarańczę, to się na niej nie utrzyma, a na ziemi jednak utrzymać się może, chociaż ziemia kulista jest, jak pomarańcza...
Wszystkie rzeki płyną także z góry na dół, wskutek tego, że biorą początek w wysokich górach i wskutek płynności wody. Jeżeli wodę nawet zwyczajnie wylać na podłogę, to

i wtedy popłynie ona tam, gdzie jest niżej, a nie naodwrot.

Wodę można bardzo łatwo odróżnić od oleju, dlatego, że podczas lata nie zastyga, a olej zastyga i podczas lata, jeżeli wyleć go do piwnicy. Oliwa bardziej przypomina wodę. Woda w błotach jest brudna, w morzach — słona, i dlatego nie używa się jej do picia, tylko wodę z rzeki i to tylko tam, gdzie nie ma wodociągowej. Picie wody jest szkodliwe, bo można się łatwo przeziębic — lepiej pić herbatę, kawę i kwas... Woda służy także jako środek komunikacji i te państwa, które mają dużo wody, oznaczają się wysoko rozwiniętym handlem — takimi są te starożytnych Fenicja i Grecja, ze współczesnych — Anglia. W wodzie lubią żyć ryby. Wygodnie jest bardzo przewozić wodą towary na specjalnych okrętach, które nazywają się flotą, pieszo po niej przedchodzić nie można, ponieważ jest płynna i rozstępuje się pod nogami i człowiek tonie. Podczas lata w przyrodzie istnieją woda pod postacią deszczu, od którego na ziemi tworzy się błoto. Kiedy deszyk pada, to przede wszystkim na dachy domów, a stąd dopiero spływa potokami na ziemię. Podczas deszczu dorośli wychodzą na ulicę w kaloszach i z parasolami, a dzieci siedzą w domu i strasznie nam się nudzi. W zimie deszcz marznie i spada na ziemię jako śnieg, wskutek czego bywa zimno. Woda jest niezbędna w życiu człowieka do rozmaitego użytku: parzy się nią herbatę, gotuje się z niej zupę, ludzie się nią

myją i kiedy używają przy myciu mydła, wtedy ona, wciskając się do oczu, boleśnie je szczyplę. Z wody z mydłem dobrze także jest robić bańki mydlane. W tym celu rozpuszcza się w wodzie trochę mydła, bierze się w słomkę i umoczywszy ją w tym płynie, ostrożnie się w nią dmucha. Na końcu słomki wydmuchuje się duża, piękna, różnobarwna bańka i, odrywając się od słomki, unosi się w powietrzu, dopóki nie pęknie. W wodzie pierze się także bieliznę, wodą srozuje się podłogi w pokojach, i przez wodę można się zaziębic, jeżeli pije się ją, gdy jest się zgrzanym. W wodzie prócz tego kąpią się ludzie i niektórzy toną. Stąd jasno widzimy, że znaczenie wody w przyrodzie i w życiu człowieka jest niezmiernie ważne.

Elżbieta Pionowa.

Oto jest moje ćwiczenie. Przyznaję, że odczytawszy je, hylem z siebie zupełnie zadowolony, ponieważ zaobserwowałem, że jest ono utrzymane kompletnie w stylu 4-klasowej gimnazjum i napisane jest nie bez dokładnej znajomości psychologii dziecka. Jestem przekonany, że bańki mydlane zajmują 12-letnią dziewczynkę bardziej, aniżeli handel fenician, to też zatrzymałem się dłużej i szczegółowiej nad owymi bańkami, niż nad wodą, jako nad czynnikiem kultury. Nie dowodziem wyższości wiary nad wodą, choć mógłbym tego świetnie dokonać.

D. c. n.

RYDZEWSKI i S-ka **Pracunki zbyteczne!** Maszyna do prania „Całą parą” I. A. Johna z przenośnym piecykiem, nie wymagająca żadnych urządzeń, niezbędna do domowego użytku, Pralnia, Hotel, Restauracji, Kozar, Szpitali i t. d.
Nie drze i nie niszczy bielizny.
Pranie włożonej w maszynę bielizny skutecznia się w ciągu 20 minut za pomocą pary i gotującej się wody z mydłem.
Tytułem próby wypożyczamy pralnie gratis Wyżymaczki oryginal. Amerykań.
Magle pokojowe wymagają mało miejsca, praktyczne i tanie.

Wyszły: pomniki, figury, portrety, obraz, reboły, żesz budować kościołów, jako że i każde roboty w zakresie rzemieślniczym wchodzi, od najzwyklejszych do najwzrostniejszych pod względem artystycznym wykonania, ze wszystkich krajowych i zagranicznych piima materiałów kamienia i drzewa. Dekoracje umiow od ręki modelowane i wszelkie roboty szkatułarskie. Zakład podejmuje się wykonawć roboty w zakresie rzeźbiarstwa, rzeźbiarstwa, awantury i karykatury na kagala i na lądowisku. Ceny przystępne.

Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamienniarzki
Kruszyński i Proszowski w Częstochowie,
Aleja III dom wfa...

ze główne usłowania kierujących mężów stanu wszystkich mocarstw skierowane są do utrzymania się od tego, by koncert europejski oddalił się od tych podstaw, na których on jest oparty. Turcja i państwa bałkańskie nie powinny mieć możności podżegania innych państw jednego przeciwko drugiemu. Urządowe i półurządowe wyjaśnienia dawane w ostatnich czasach przez wszystkie państwa zainteresowane w tej sprawie, nie pozostawiają żadnych wątpliwości co do znaczenia jakie wszystkie mocarstwa przypisują europejskiemu koncertowi i świadczą, że wszystkie państwa treszczą się o zachowanie zgody zupełnej. Najlepszym dowodem tego było, że prawie wszystkie państwa, podpisujące ugodę berlińską, przyjęły wniosek rosyjski jako podstawę. Nawet Anglia nie zdaje się być temu kompromisowi nieżyczliwą i jest skłonna do zmodyfikowania tych punktów swego projektu, które się nie zgadzają z rosyjskim.

Obecnie więc stoi rosyjski projekt na pierwszym planie. Mocarstwa, które zrazu czyniły niejakie zastrzeżenia co do niektórych punktów zasadniczych projektu, zgodziły się na nie po krótkim namyśle i uznajmy, że uczyniły wszystko, co jest w ich mocy, by nie dopuścić do zakłócenia zgody gdziekolwiek-bądź pomiędzy mocarstwami europejskimi. Mocarstwa dają w ten sposób poznać, że w sprawie praktycznego urzeczywistnienia reform dążyć będą żeby ta lub inna prowincja według idei tego lub innego państwa była reformowana. Opinia publiczna we wszystkich krajach europejskich patrzyła z zadowoleniem na ustawiczne usłowania zachowania całości koncertu europejskiego. Te usłowania zniweczyły marzenia niektórych mężów stanu, którzy się zajmowali sprawą bałkańską i spekulowali na niej, by rozbić koncert europejski.

Udało się dojść do porozumienia w kwestiach zasadniczych i przypuszczam jest, że w sprawie poszczególnych punktów nie wynika również trudności i że znajdzie się takie rozwiązanie kwestji, w którym interesy wszystkich państw w Macedonji będą uwzględnione.

Obecna sytuacja pozwala spodziewać się, że to nastąpi. Ostateczny rezultat nie może być przewidziany dzisiaj z różnych przyczyn. Przewszystkiem muszą państwa dojść do porozumienia i dopiero po tym porozumieniu można będzie zbadać, jak się zachowa Turcja względem przyjęcia programu reform. Potem jak mocarstwa postanowiły nie protestować przeciwko przyjmowaniu urzędników tureckich do zreformowanych zarządów macedońskich, otworzyła się droga do osiągnięcia pożądanego celu.

Kronika miejska.

Majowe nabożeństwa rozpoczęły się z dniem dzisiejszym we wszystkich świątyniach Pańskich.

Popieranie przemysłu krajowego. Wskutek rozbudzonej w społeczeństwie naszym, z powodu ostatnich wypadków politycznych—chęci popierania wyrobów wyłącznie przemysłu krajowego, tygodnik ilustrowany „Świat“ wydawał do naszego jak również i innych miast, swego współpracownika p. Marjana Foksa, który wraz z fotografem redakcyjnym z Warszawy p. Franciszkiem Kowalewskim, przybyli do Częstochowy celem odfotografowania główniejszych fabryk tutejszych i opisanja rozwoju przemysłu u nas.

P. Fuks i Kowalewski zamieszkali w hotelu Angielskim, gdzie przyjmują interesantów do godziny 10 rano i od 7 do 9 wiecz.

Otwarcie wystawy. Zapowiadana od dni paru wystawa prac uczniów i gimn. polskiego pod dyr. p. Kuropatwińskiego została dzisiaj otwarta. Okazy rozmieszczono nader efektywnie w trzech salach, rysunki podług klas, rzeźbę zaś malowniczymi grupami.

Odkładając szczegółowe sprawozdanie do numeru następnego, ograniczamy się dziś do zaznaczenia, że pokaz ten wzbudził szczególniejsze, a zastużone zainteresowanie w szerokiej warstwie nie tylko młodzieży szkolnej, wychowawców i rodziców, ale i wszystkich tych, którzy należycie pojmują całą doniosłość racjonalnie prowadzonej nauki rysunku i modelowania dla naszego przemysłu.

Zmiany w duchowieństwie. Administrator parafii Grabianiec powiatu Konopickiego ks. Leonard Stawicki, został przeniesiony na takie stanowisko do parafii Konopiska powiatu Częstochowskiego.

Kontrabanda. W niedzielę dnia 26 z. m. na stacji Poraj drogi żelaznej W.-W., policja wraz z żandarmerją, została zawiadomiona jakoby w jednym z wagonów znajdował się to-

war zagraniczny. Na skutek polecenia żandarma otworzono wagon w którym znaleźli dwie paczki towaru około 20-tu pudów wagi.

Aresztowanie. Wczoraj w popołudniowych godzinach zatrzymano na Rakowie bandę cyganów, którą aresztowano, i odprowadzono pod konwojem do powiatu, gdzie po zabraniu im paszportów wydano karty przejścia i wypuszczono.

Rewizja. Onegdaj o godz. 10 wieczorem rewizor w towarzystwie dwóch strażników i czterech żołnierzy dokonał rewizji w mieszkaniu Eadny Krawczyka zamieszkałego na ul. Nadrczecznej nr. 58, lecz nie podejrzanego nie wykryto.

Straży na ul. Warszawskiej. W ubiegłą środę, ulicą Warszawską, przechodził patrol policyjny składający się z młodszego strażnika i żołnierza i zauważył podejrzanego człowieka, który, jak się okazało, był zbiegiem z aresztu policyjnego, niejakiego Nowaka. Na głos strażnika aby się zatrzymał począł uciekać, wówczas strażnik i żołnierz dali kilka strzałów do Nowaka, lecz ten wpadł do domu pod nr. 3, następnie przedostawszy się przez płot zbiegł i ukrył się w pobliskich ogrodach. Ze śladów krwi zestawionych na ulicy, okazuje się, iż N. został ranny.

Kradzież. W dniach ubiegłych do stajni właściciela majątku Małusy Wielkie, gminy Wancerczów p. Szełhagena zakradł się złodziej i wyprowadziwszy konia zbiegł.

Pożar. W kolonji Aleksandra gmn. Renszkowice spalił się dom mieszkalny, stodoła i stajnia należące do Piotra Tałajczyka. Straty wynoszą około 80 rb. Przyczyna pożaru niewiadoma.

Koncert Van Loo. Dziś zatem przybywa do naszego grodu p. Van Loo w otoczeniu artystów i daje koncert w teatrze miejscowym. Zwolennicy lekkiej muzyki będą więc dziś mieli czyste artystyczne niepowszędnia, gdyż p. Van Loo jest śpiewaczką operetkową świetną.

Zabawa tańeczna. W sobotę dnia 2 maja o godz. 8 wieczorem w sali Towarzystwa Spółwzajemnego „Litnia“ odbędzie się zabawa tańeczna.

Z Zawiercia.

W Zawierciu związek ogrodnicy który tyle pracował nad założeniem sklepu ogrodniczego w Zawierciu otrzymał od fabryki akcyjnej plac w dobrym miejscu na wybudowanie własnego sklepu. Z powodu atoli niewielkich funduszy związek nie jest w stanie wybudować sklepu.

Z Sosnowca.

Komisja sanitarna. Onegdaj w sali magistratu odbyło się zebranie komisji sanitarnej do walki z cholera. Sprawozdania z zebrania zamieścimy w nrze następnym.

Straszny wypadek. Dnia 29 z. m. powrócił z posterunku żołnierz do koszar obok kopalni „Ludwik“ i tam wraz z trzema żołnierzami wyjmował naboje z karabinu. Nagle z niewiadomej przyczyny padł strzał karabinowy tak nieszczęśliwie, że dwóch żołnierzy zostało ranionych ciężko, których odwieziono do szpitala. Jeden żołnierz został zabity na miejscu, ten zaś który wyjmował naboje wyszedł cało.

Rewizje i aresztowania. Nocy wczorajszej policja wraz z żandarmerją dokonywała rewizji w domach robotniczych na Milowicach. Kilka osób aresztowano.

Zabójstwo. Wczoraj wieczorem został zabity na Pogoni młody człowiek nazwiskiem Marzec, który w ostatnich czasach zajmował się podobno bandytyzmem. Wczoraj nieznanymi sprawcy napadli na M. i położyli go trupem na miejscu. M. w ostatnich czasach napadł na księdza w Wolbromie.

Napad. Dnia 29 z. m. o godzinie 8-iej na drodze do Będzina trzech bandytów zastąpiło drogę p. Franciszkowi Norze rozkazali podnieść ręce do góry i zażądali wydania pieniędzy. P. N. nie opierał się i oddał im 4 rb. 23 kop. Bandyci zadowolili się tem, rozkazali nie ruszać się z miejsca i zbiegli.

Z Łodzi.

— Zamknięte zostały żydowskie warsztaty stolarskie wobec nieporozumienia pomiędzy celadnikami i właścicielami.

— Jakób Waronister założył kuchnię bezpłatną dla żydów.

— Zalegalizowane zostało Stowarzyszenie świąt katolickich; działalność Towarzystwa rozpocznie się niebawem.

— W związku z zabójstwem żołnierza na ul. Mickiewicza, na Bałutach, aresztowano jeszcze kilka osób, podejrzanych o bezpośredni udział w zabójstwie.

— Na ul. Średniej aresztowano poszukiwanych oddawna 2 bandytów.

Z Warszawy.

Relacja p. Aleksiejewa. W lokalu klubu rosyjskiego odbyło się zebranie, na którym poseł od ludności rosyjskiej Warszawy p. Aleksiejew zdawał sprawozdanie swym wyborcom. Na wstępie zakomunikował on witającym go gorącymi okłaskami uczestnikom zebrania, że przy przedstawianiu się posłów Dumy Cesarzowi, Najjaśniejszy Pan zwrócił uwagę na p. Aleksiejewa i raczył zaszczyścić go rozmową, co widzieli posłowie z Litwy i „Rusi. Komunikat ten przyjęto długo niemilknięco „hura“. Sprawozdanie swe podzielił mównicą na dwie części: w pierwszej mówił o działalności Dumy ogólnoparostwowej, w drugiej odmalowywał kwestję stosunków rosyjsko-polskich, a wleściwie działalność i taktycę Koła Polskiego w Dumie.

Znana mowa Koła Rządu, który—według słów p. Aleksiejewa—obraził nie tylko I-bę Państwową, ale cały naród rosyjski otworzyła oczy wiściwości Izby Państwowej. Demonstracyjny pogrzeb ś. p. Popławskiego w Warszawie, oraz mowa p. Dmowskiego na tym pogrzebie—dowodzą również wiściwości Izby zamiarów Polaków (autonomia, a po niej niepodległość). Odtąd słowem posłów rosyjskich z kresów Izba daje ważne znaczenie i centrum przynajmniej im rację.

Odnaczenie. „Warsz. Dniownik“ donosi: Wdowa po nadkorniszym Dwornu Jego Cesarzkiej Mości, hr. Elżbieta Wielopolska, margrabina na Mirowie Gónazga Myszkowska w d. 26 kwietnia r. b. Najmilszociwej żalczona została w poczet dam niższego krzyża orderu Cesarzkiego św. męczennicy Katarzyny.

Zamówienia terminowe. Zrządy większych fabryk metalurgicznych w Królestwie Polskiem otrzymały od ministerjum komunikacji okólniki z napisem „pilno“, domagający się odpowiedzi. Odezwa zawiera zapytanie o maximum produkcji danej fabryki w razie gdyby otrzymała zamówienia terminowe. Pomiedzy innymi okólniki otrzymały wielkie huty, fabryki wagonów i in. Istnieje przypuszczenie, iż odezwa ma związek z zamierzoną budową kolei amurskiej. Pedobne okólniki otrzymały fabryki nadbałtyckie.

W obce ręce. Niemcy nie przestają wykupywać ziemi w Królestwie. W pow. rypińskim kolonisci niemieccy nabyli i rozparcelowali majątki Kłaśno, Michałki, Zdony, Cetki i Łączna. Parcelowane są obecnie majątki: Simówka, Mościska. Dębiany i Kazimierzowo. Pisma, donoszące o tem, podają, niestety, tylko nazwy firm: osłaniając tajemnicą nazwiska pierwotnych właścicieli majątków, którzy wazyli się zbyć ziemię w obce ręce. Nazwisk tych bibliotekmy bardzo ciekaw.

Z zagranicy.

Zasądzenie kaptana. W ubiegłym tygodniu toczył się przed Izbą karną w Raciborzu proces przeciw ks. Larose z Pielgrzymowic o wykroczenie przeciw paragrafowi 130 a kodeksu karnego (t. zw. „Kanzelparagraf“). Wykroczenia dopatrzono się w kazaniu, wygłoszonym podczas nabożeństwa dziękczynnego po zesłorocznych żniwach. Ks. proboszcz miał mianowicie powiedzieć, że chociaż to ofiara dziękczynna za pomyślne ukończenie żniwa, to przecież on dziękować nie może, ponieważ młodzież coraz więcej dzieje się, a to skutkiem tego, iż nauka religij w szkołach elementarnych bywa teraz udzielaną w języku niemieckim, a nie ojczystym. W słowach ks. proboszcza dopatrzono się „niezadowolonej krytyki urzędów państwowych z ambony“. Akt oskarżenia zarzucał też, iż ks. Larose z początku był dla niemieczyzny przychylny, dopiero później przeszedł na stronę polską. Od tego czasu nie znoślił niemieckiego śpiewu podczas nabożeństw; jeżeli dzieci podzwają go po niemiecku, to udaje, że ich nie widzi i t.p. — Sąd skazał oskarżonego wedle wniosku prokuratora na dwa miesiące więzienia, uznając, iż ustęp w kazaniu zawierał ujemną krytykę urzędów państwowych, a nadto mógł być wywołac wzburzenie umysłów wśród ludności polskiej, jak to się zdarzyło podczas strejku szkolnego w Poznanskim.

Różne.

Naczelnik dyrekcji naukowej kieleckiej, Afanasiew, zabity w Kielcach, był dawniej naczelnikiem gimnazjalnym w Warszawie, a następnie profesorem szkoły realnej łowickiej, inspektorem gimnazjum w Hrubieszowie, od r. 1902 naczelnikiem dyrekcji naukowej w Łomży, skąd w r. 1908 przeniesiono go na takie samo stanowisko do Kielc. „Warsz. Dniownik“ utrzymuje, że Afanasiew, będąc jeszcze naczelnikiem dyrekcji łomżyńskiej, odbierał listy z pogróżkami od bojówce narodowych, a w r. 1906 organ „Związku uarodowienia szkół“.

„casopismo p. t. „Walka o szkołę polską“, miał wskazywać Afanasiewa jako jedną z głównych przeszkód na drodze do anarodowienstwa w Królestwie. Szczegóły zamachu w Kielecku, według informacji naszego korespondenta, są następujące: W niedzielę, o godz. 4 i pół po południu, przechodzącą ulicą Staro-Warszawską rz. rad. st. Włodzimierza Afanasiewa zabił na miejscu strzałem z rewolweru, wymierzonym w głowę, jakiś młody, podług znanego świadka, żyd, w wieku 25—30 lat. Zauważywszy to stojący przy piwiarni woźny łabę skarbowej, Jerzy Fiedotow, puścił się w pogon za uciekającym zabójcą; gdy znaleźli się w bocznej uliczce, zabójca odwrócił się i dwoma wystrzałami zadał Fiedotowowi 6 ran w lewą rękę, bok i nogę. Rannego odwieziono bezwzględnie do miejscowego szpitala św. Aleksandra; po opatrzeniu ran okazało się, że nie grozi mu żadne niebezpieczeństwo;

Zajmujący proces polityczny rozegrał się przed petersburskim sądem okręgowym. Salę wypełniła jakaś młodzież o bardzo podejrzanym wyglądzie, a jednak każdy wiedział, z kim ma do czynienia; znaczki na pierściach świadczyły, iż ma się do czynienia ze związkowcami, czarownicami. Przyszli oni przysięhąc się rozprawie „samemu“ Bułacelowi, największego ich po Dubrownie patrona i obrońcy, który poślągnął do odpowiedzialności współpracownika „Nowawo Wremieni“, A. Stołypina, brata ministra, iż nawymyślał porządnie „samemu“ Bułacelowi.

I jak nawymyślał! Według oskarżenia nazywał go Portugalczykiem, zraszczonym cudzoziemcem, natrętnym owadem i plugawym zwierzęciem.

Bułcel w długim przemówieniu starał się dowieść, że wymyślenia Stołypina były zemstą za to, że on, Bułcel, krytykował ostro postępowanie jego brata, jako ministra, odnosząc między innymi, że rodowód Bułacelów jest zalesiałwie pod względem szlachectwa o 40 lat młodszy od rodziny Stołypinów.

— Ja — mówił zjadliwie Bułcel — skończyłem szkałę „prawowiedów“ (prawoznaczców) z odznaczeniem, wiadomo mi jednak, że jest ktoś z bliskich p. Stołypinowi, który zrobił bajeczną karjerę...

W dalszym ciągu rozprawy Bułcel rozwoził się z zachwytem nad świetnością swego rodu i jego zasługach, a zakończył swoje przemówienie w ten sposób:

— Żądam wyższego stopnia kary dla tego złaszczca, że p. Stołypin nie jest zwykłym publicystą, lecz człowiekiem, posiadającym wpływ na swego brata.

Sąd skazał Stołypina na 100 rubli kary i 7 dni aresztu na odwachu.

Tajemniczy dom.

W pewnym domu w Londynie ukazują się od pewnego czasu zjawiska, któremi zajmują się jakiś uczonego doktor wszystkich tajnych gałęzi wiedzy i w angielskim organie spirytystycznym wszelkiego rodzaju „Occult Review“ głęboko zastanawia się nad sprawą duchów, nie mogąc jednak przytoczyć żadnych dowodów na to, iż odkrył tajemnicę. O wyjaśnieniu jej nawet mowy niema.

Dom ten zamieszkuje bardzo bogaty człowiek, nazwiskiem Thompson, wraz z rodziną. Pierwsze objawy spirytystyczne stwierdzono w lipcu 1898 r. na poddaszu, gdzie mieszkali służący. Wszystkie sprzęty zaczęły nagle trzeszczeć, jakby miały popękać; meble zupełnie „samooistnie“ wznosiły się w powietrze i stawały potem same na swoich miejscach, jakby się nic nie stało. Od tego dnia służący byli świadkami strasznych zjawisk.

Do małych pokojów na poddaszu wpadł jakiś zwierzę, nieznany w historii naturalnej i zdzierał koldry z łóżek, drąc je potem w kaławy. Niekiedy ukazywał się jakiś stary pan z brodą i próbował podnosić łożka i unosić je z sobą. Pewnej nocy, w której działy się rzeczy nadzwyczajne, došlo do tego, iż jedną ze służących „coś“ wyciągnęto z materacem z łożka, zniosło ją na dół i położyło jako żywcem pakunek na progu sypialni pani domu.

Naturalnie pani Thompson była w końcu zmuszona do zatwierdzenia czynności domowych sama, gdyż żadna ze służących nie chciała pozostać w tym zakłętym domu.

Pan Thompson, spokojny obywatel państwa, który miał do upiorów i tym podobnych zjawisk ogromną antypatyę, był zdania, iż to wszystko jest sprawką złośliwych sąsiadów i zrobił to, co w takich razach czyni każdy oby-

watel, płacący podatki: przywołał do pomocy połteja. Herkulecznie szbudowany policjant stanął jeszcze tego samego wieczora z rewolwerem w rękę w jednym z pokojów na poddaszu, ale już po upływie kwadransa uciekł stamtąd błąd jak trup, wyrzekając się bohaterckiego czynu. Pantofla, które postawił obok siebie, uniosły się nagle w górę i przylepiły mu z jednej i z drugiej strony dwa słarczyste policzki. Mimo to niewierny pan Thompson pozostał przy swem twierdzeniu, iż nie dzieją się tu jakieś nadprzyrodzone rzeczy.

Pewnej cudnej nocy katechizację wybrał się ze swoim synem, obaj uzbrojeni w dubeltówki na poddasze i czekał na pojawienie się duchów. Nie czekali długo. Zanim się opatryli, dlaczego i jak się to stało, podniosła się stojąca w rogu wanna do kąpiele na dwa metry od podłogi i zaczęła tańczyć, jak szalona; kręciła się z nadzwyczajną szybkością dokoła siebie samej, wydając jakiś dziwny głos, podobny do szyczerzego śmiechu, poczem spokojnie powróciła na swoje miejsce. Później działy się jeszcze gorsze rzeczy.

Wskutek rady swego przyjaciela postanowił pan Thompson odbyć na poddaszu posiadzenie spirytystyczne, podczas którego ławka, stojąca pod piecem stoczyła się nagle po schodach na dół, zawróciła przy bramie i w chwilę potem stanęła znowu na swym miejscu.

Zajmujący ten artykuł kończy się zawia-domieniem, iż dotychczas nie nadeszło jeszcze nadejście wyjaśnienie tych zjawisk, pomimo iż redakcja pozostała do najwybitniejszych spirytystów okólnik z zapytaniem w tej sprawie.

Telegramy.

Petersburg 30 TAP. Dzisiaj rano przybył ks. Wilhelm szwedzki ze świtą.

Płock 30 TAP. Zjazd ziemian jest bardzo liczny. Na przedwodnicę zebrań przedwójczęgo obrano b. post. Nowcę. Referuje sprawozdanie z działalności Towarzystwa radca p. Ostrowski.

Sprawa organizacji pożyczek melioracyjnych wywołała żywą dyskusję. Również żywo omawiano projekt udzielenia pożyczek włościanom. W dyskusji zabierał głos radcowie Towarzystwa: Załuski, Piechowski, Dzierżbicki i Chelmiecki, panowie: Gościński, Gładysz, Kwasiński i prezes Towarzystwa rolniczego Grabowski.

Kłjów 30 TAP. Woda na Dnieprze przybyła; powierzchni wody o 890₀₀₀ wyższa nad poziom zwykły. Dworzec okrążony wodą. Stacja elektryczna otoczona wodą. Kursują łodzie z marynarzami.

Rewel 30 TAP. Około godz. 10-ej r. spostrzeżono zbliżającą się eskadrę szwedzką w składzie krążownika, na którym znajdował się król Gustaw, pancernika, kontrtorpedowca, dywizji morza bałtyckiego w liczbie 18 torpedowców. O godz. 11-ej r. eskadra stanęła na kotwicy.

Tomsk 30 TAP. Zmarł poseł do Dumy Sztilke.

Konstantynopol 30 TAP. Na żądanie wpływowych członków Rady ministrów Porta zdecydowała się poczynnść ustępstwa w sprawie kopalni w Heraklii. Wielki Wezyr odowiedział ambasadora francuskiego i zakomunikował, że Porta zgadza się na część jego żądań.

Konstantynopol 30 TAP. Ostatnie raporty konsułów zaznaczają że w Wanie znowu daje się spostrzedz przynębkiony nastroj wśród ludności ormiańskiej wskutek pogródźek mahometan i obawy nowej rzezi. Bazary znowu zamknięto.

Racibórz 30 wł. W sobotę aresztowano tu 21-letniego robotnika Grzesika pod zarzutem zamordowania własnego dziecka. Grzesik jest od półtora roku żonaty i ma córeczkę 2 i trzy ćwierci roku. Dziecko było bardzo nędzne i nie umiało nawet stać na nóżkach. W piątek G. był sam z dzieckiem w domu. Biedne dziecko płakało tak, iż Grzesik nie mógł spać. Rozdrażniony wstał i uderzył biedne dziecko pięścią w głowę, tak że natychmiast je zabił.

Lipsk 30 wł. Spaliła się część fabryk ma-

syny firmy Robert Keehle w Moku. **Berlin 30 wł.** Wczoraj wieczorem robotnik Cyril Andracek zamordował swą żonę Wiktorję w mieszkaniu jej brata. Morderca ma lat 27, zamordowana l. 20. Andracek poznał swą żonę w zeszłym roku w małym miasteczku cześkim, wkrótce potem ją poślubił. Zraz po ślubie okrutnie katował żonę i postępowania swego nie zmienił po przesiedzeniu się do Berlina. Wskutek tego katowana żona uciekała do mieszkania swego brata, gdzie ją okrutny mąż odnalazł i przetrzął gardło, a całe ciało w zwierzęcy sposób pokaleczył nożem. Morderca zabrawszy 290 marek, zbiegł. **Wormburg 30 wł.** Eskadra północna utraciła rozkaz być gotową do drogi, aby w dniu 20 maja mogła towarzyszyć prezydentowi Francji w podróży do Anglii.

Genewa 30 wł. Wielu rosyjskich poddanych wyrokiem sądu szwajcarskiego za używanie podobnych paszportów zostało skazanych na 60—70 dni więzienia.

Apoldo 30 wł. Jak dotychczasowe śledztwo wykazało, aresztowany koszykarz Koch, zamordował 9 ludzi, a milanowicie 2 żony, syna i trzy gospodynie. Morderca nie przyznaje się do winy.

Kilena 30 wł. Na okręcie wojennym „El-sass“ podczas ćwiczeń z nabojami wybuchowymi, jeden naboć zapalił się przedwcześnie; skutkiem tego zabił 2 starsi majtkowie, 4 ciężko rannych.

Paryż 30 wł. „Petite Parisien“ donosi z Hongkong, iż wice-król Kantonu powiadomił japońskiego konsula, aby zaniechano odwiedziny eskadry japońskiej, gdyż wybuchyby zaburzenia wśród ludności w skutkach bardzo poważnych. Japoński konsul odpowiedział, iż odwiedziny floty japońskiej nie będą charakter wyliczki morskiej bez podkładu politycznego.

Teheran 30 TAP. W Taurysie władze miejscowe donoszą, że w urmiskim rejonie z powodu wsi, dotkniętych przez napady kurdów, liczbaoifiar jestnie wiadoma.

Teheran 30 wł. Pładrujący kurdowie oblegli miasto Urmie. Rząd perski wystął przeciw nim wojsko.

Lizbona 30 wł. Król otworzył we wtorek parlament. W mowie tronowej zapowiedział zniesienie praw dyktatorskich oraz zmianę konstytucji, prawa wyborczego i inne.

Medjolan 30 wł. W lokalach amerykańskich panuje podobno zdanie, że jeśli rząd chiński nie zdola usunąć bojkotu wyrobów japońskich, Japonia, nie mogąc przetrzymać przesilenia, musi wypowiedzieć mu wojnę.

Rzym 30 wł. Wulkan E-na od srody wieczora zaczął znowu czynnym. Daleko słychać gromot podziemny, odczuwa się lekkie trzęsienie ziemi. Utworzył się nowy krater wyrzucający rozżarzony popiół, wspaniałe odbijający od tła wiosennego, to też mnóstwo ciekawych zbiera się tam.

Straszna katastrofa.

Tokjo 30 TAP. Kierownik ćwiczeniowy „Mattuszima“ w pobliżu wysep Peskadorskich wpadł na minę i poszedł na dno. 200 załogi i dowódca zginęli, 30 ludzi ocalało.

Wylewy.

Czerniów 30 TAP. Wylew rzek przybrał niebywał dotąd rozmiary. Złuberni i napływająca wiadomość o kłękach, spowodowanych powodzią. W Czerni howie nizin są zupełnie zalane. Woda zatopiła stację elektryczną. Mias-to pozostaje bez oświetlenia. Komunikacja pomiędzy dziełnicami bardzo utrudniona.

W Sosnicy woda zatopila przeszło 100 domów i ogrody, porwała zapasy siana.

Wypadek na manewrach.

Kiel 30 TAP. Podczas ćwiczeń na statku „El-tass“ w zatoce Kieli wylnył wybuch. 2 ludzie zostały zabitych, 4 rannych ciężko, 2 lekko. W liczbie tych ostatnich jest jeden mizzman.

Najlepszą ochroną dziecka przeciwko chorobom jest, prócz czystości i zachartowania, proste systematyczne odżywianie. W tym celu każda roztropna matka wybiera najchętniej pokarm naturalny i nie zawierający części składowych, podlegających chemicznym zmianom. Zaden pokarm lepiej wymaga-niom tym nie odpowiada, niż **Mączka Nestlé'a** składająca się z cienko mielonego na czystem alpejskim mleku i cukrze przegotowanego, pszennego sucharka. Pokarm ten zabezpiecza dzieci przeciwko katarowi żołądka, kiszki i bieguncie.

Dzisiaj t. j. 1 i w niedzielę 3 maja 1908 r. w teatrze miejscowym odbędą się **Tylko DWA KONCERTY** znakomitej śpiewaczki primadonny belgijskich królewskich teatrów **Angeli Van-Loo** z współudziałem artystów teatr. warszawskich. Bilety nabywać można w cukierni W-go Raschkego.

Prace literackie i ogłoszenia przyjmują Kantor drukarni P. B. Wilekowskiego i Kommuist-Boja

Niezrównane w smaku piwa krajowe: **Zdrowia, Pilzeńskie i Zakopiańskie**
E. Reyeh Synowie w Warszawie.—Żądać wszędzie.

MAGAZYN BŁAWATNY **POLECA** **SUKNA WELNY**
B. LEWIN **NOWOŚCI** **JEDWABIE**
MOUSSOLIN
PLÓTNA
SATYNY
BATYSTY
KRETONY
ETC. ETC.
Gony niskie.

dawniej D. Breszel I-sza Aleja hotel Victoria.
Na Suknie, Kostjummy i Bluzki z pierwszorządnych fabryk krajowych i zagranicznych.
„Primissima“ plisy gotowe do sukien w różnych kolorach, oraz wyroby ceratowe.

Rozkład LETNI
 pociągów kolei **Herbskiej** od dnia 1 Maja 1908 roku.

Z Częstochowy I do Herbów odchodzi o godzinie: 7³⁰ r., 9³⁰ r., 12³⁰ po poł., 3³⁰ po poł., 6³⁰ wieczór.
 Z Herbów do Częstochowy I przychodzi o godz.: 8³³ r., 10⁴² r., 1⁴² po poł., 5⁴² po poł., 9⁰⁰ w. i w święta 6⁵⁸ w.
 Z Częstochowy I do st. Hantke odchodzi o godzinie: 7³⁰ r., 2⁰⁰ po poł., 8⁰⁰ w., w święta o 11³⁰ r., 5³² po połud.
 Ze st. Hantke do Częstochowy I przychodzi o godz.: 8³³ r., 12²⁵ po poł., 4²⁵ po poł., 6²⁵ w., w święta o 2⁵⁰ p. p.

APTEKA
 pod Jasną Górą

poleca najnowsze środki lecznicze, specyfiki krajowe i zagraniczne: Wina: Chinowe, pepsynowe i rabarbarowe po 75 kop. Woda na włosy 75 k. Farba na włosy rb. 1. „Dermine“ od piegów 50 kop. Piya na odciski 80 k.

Sawonion
 Nowość Nowość
 Najlepszy proszek mydłany do prania poleca fabryka mydeł
Wł. Chętkowskiego
 w Częstochowie
 Aleja II-ga № 39, dom własny, dawniej w Będzinie
 czystuje od 1886 roku,
 nagrodzona złotym medalem i krzyżem honorowym na wystawie w Paryżu.
 Skład główny u
St. HAMBURGA
 Skład Apteczny.
Żądać wszędzie.

50% oszczędności mydła i pracy.

BROWAR PAROWY
„NIECHCICE“
 poleca znane ze swej dobroci:
PIWO **Pilzeńskie**
Lagrowe
Kulmbachskie
 w beczkach i butelkach.
 Główny skład: **J. Płomiński,**
 Częstochowa Teatralna № 8.
 Telefon № 33.
Żądać wszędzie.
 Dostawa natychmiastowa.
 361 45—9

Lokale fabryczne
 Od 1-go Lipca do wynajęcia przy ul. Spadek. Wiadomość II-ga aleja № 28 u właściciela domu.
 497 3—2

Do wynajęcia
 od 1 Lipca r. b.
 1) 7 pokoi z kuchnią, służbowym i wszelkimi wygodami na 1-em piętrze w II-iej Alei № 95; 2) na Teatralnej 2 lokale po 4 pokoje z kuchnią i 1 lokal z 3 ch pokoi i kuchni—również z wygodami, oraz 8) dwa magazyny. Wiadomość w kantorze Markusa Gradsteina.
 430 0—9

Do wynajęcia zaraz dwa pokoje i kuchnia. Jasnogórska 18. 518—1—1

Nadeszło obuwie tenisowe i sandały rzymskie
 Obuwie Petersburskie mechaniczne
M. MARCZEWSKI
 w Częstochowie, II Al. № 29, dom Heniga.
 Sklep zaopatrzonej w wszelką galanterję i konfekcję męską.
 Na sezon: kapelusze, czapki, bielizna.

POKOST
 znany ze swej dobroci renomowanej fabryki
C. Ch. Schmidta w Rydze
 POLECA HURTOWO i DETALCZNIE
H. Imich w Częstochowie,
 404—80—10 **2-ga Aleja, obok mostu.**

Skład sukna i kortów
D. ZYSSEK
 Częstochowa, Aleja I № 2, wejście z nowego rynku w podwórzu.
 Poleca na sezon wiosenny i letni:
 wszelkie materiały krajowe z najlepszych fabryk oraz angielskie i francuskie.
 Ceny bardzo przystępne. Polecając się łaskawych względom Sz. Publiczności
 299—1—1 **D. Zysser.**

Mieszkanie letnie
 sześć pokoi dużych słonecznych b. ładnych i kuchnia w ogrodzie tuż przy stacji dr. z. W. W. w Rudnikach do wynajęcia w każdym czasie. Wiadomość na miejscu we dworze.
 514 1—1

„RENOMETR“
 biuro pośrednictwa i zleceń.
 III Aleja w Częstochowie № 60.
 przy najrozleglejszym pośrednictwie i nader dogodnych warunkach ułatwia i przeprowadza: lokatę kapitałów, sprzedaż, zamiany, dzierżawy wszelkich majątków ziemskich, nieruchomości miejskich, zakładów przemysłowych, i t. p. ranżacje tak w Królestwie, jak Litwie, Rosji i zagranicą.
 501 0—1

Zgubiono paszport, wydany przez wójta gminy Przyrów, na imię Peśli Wrocławskiej. Znalazca sechne złożyć w księgarni pana Rolnickiego w Częstochowie.
 511 1—1

Mogę przyjąć miejsce kasjerki, bufetowej, lub zarządzającej, z złożoną kaucją: Oferty Lapińkiewicz ul. Kamienio 29 dla L. P.
 515—3—1

Do oddania na własność dziecko tygodniowe chłopczyk. Wiadomość Garncarska 28 Małecka.
 498—1—1

Ostrzegam przed nabyciem. Zgubiono weksel in blanco z podpisem J. Borkowski na sumę rb. 37. Uprasza się zwrócić za wynagrodzeniem do składu sukna M. Kornbrót Aleja I № 4. 516—3—1

Poszukuje posady pomocnika biurowego, inkasenta, ekspedienta i t. p. Władam polskim, rosyjskim, niemieckim. Łaskawe oferty. Sosnowiec skrzyżka pocztowa 123.

Ludzie sumienni, zdolni do sprzedaży i łaskawa znajdują zajęcie w Kompanji Singer Sosnowiec. 504—3—2

POKOST
 fabryki
C. Ch. Schmidta w Rydze
 znany ze swej dobroci
 oraz
 farby suche i olejne poleca
SKŁAD APTECZNY
Wacława ORZEŁ
 w Częstochowie, III Aleja № 48.

Teatr Nowości
Program.
CZĘŚĆ I.
 1) Rumuński Duet (Śpiew i tańce).
 2) Znany kupiecika Mieczysłowski.
 3) Tanemistrz Ciechanowski.
CZĘŚĆ II.
 4) Pożar (dramat).
 5) Komiczni bokserzy (komiczne).
CZĘŚĆ III.
 6) Jajko wielkanodne.
 7) Nauka jazdy balonem.
 8) Czyna gruska.
 Ceny miejsc: Kreszła 1 rząd 60 kop, 2-gi 40 k. Galeria 25 kop., wojskowi i dzieci placą połowę.

St. Szczawiński
 w Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win
DELIKATESÓW
 i towarów kolonialnych
 egz. od 1878 r.

Import
WIN
Węgierskich
 i **Francuskich.**

Ogórków Nieżyńskie
 w baryłkach po kopie i na sztuki oraz
Masło śmietankowe
 i kuchenne leko solone
 w wyborowym smaku.

Poleca:

Wydawca F. B. Wilkowszowski. Drukem F. D. Wilkowszowskiego w Częstochowie. Redaktor Mieczysław Guranowski.